

ಅಪರೂಪದ ಗುರು ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು

ಶಶಿಕಲಾ ಶ್ರೀಧರ್

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶರಣ ಚಳವಳಿಯ ನೇತಾರರಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂತರೇ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ದೇವರು. ಬಸವೇಶ್ವರರೇ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾನ್ ಶರಣರ ಒಡನಾಡಿಯೂ, ಹಲವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರೂ ಆಗಿದ್ದ ಅವರ ದಿವ್ಯ ಮಾರ್ಗ ಇಂದಿಗೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಗುರುವಾಗಿ ಅವರ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರು ಬೆಂಗಳೂರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠದ ಭಕ್ತರು. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತವರು; ಹಲವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವಶರಣರ ಅನುಭವಮಂಟಪದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಶೂನ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶರೂ ಆದ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅದ್ಭುತ, ಅಪಾರ ಹಾಗೂ ಅಮರ. ಅವರ ಶಿವಾನುಭವ ಸನ್ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ. ಅವರು ಸಾಧಕರನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಪರಿ ಅಪರೂಪ ಹಾಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ. ಭಕ್ತರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಇಹಜೀವನದ ಮೂಲಕವೇ ಅವರು ಉಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರಿ, ಪರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪರಿಯನ್ನು ಹಲವು ಬಗೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಪರಶಿವನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರನ್ನಾಗಿಸಿದ ರೀತಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಅದ್ಭುತ!

ಈ ವಿಚಾರದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಮರಿಂದ ಮಾರ್ಗ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅನುಗ್ರಹಿತರಾದ ಕೆಲವು ಸಾಧಕರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸೋಣ.

೧. ತೋಟಗಾರ ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ:

ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುದೇವರು ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಬನವಾಸಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ನಾನಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ, ಬೆಳವಲ ನಾಡಿಗೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ದಾರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ತೋಟವೊಂದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಆ ತೋಟದ ಒಡೆಯ ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ. ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ.

ಅಲ್ಲಮ: (ಗೊಗ್ಗಯ್ಯನಿಗೆ) ಶರಣಾರ್ಥಿ.

ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ: (ಕೈಮುಗಿದು) ಶರಣಾರ್ಥಿ. ತಾವು ಯಾರು?

ಅಲ್ಲಮ: ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತರಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡುವವರು ನಾವು. ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮರಿಗೆ ನೀಡಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ತಾನು ಉಂಡು ಸುಖವಾಗಿರುವುದೇ ನಮ್ಮ ಶಿವಭಕ್ತಿ. ನೀನು ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲೇನು ಕಾರಣ? ಈ ತೋಟದ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿನಗೆ ಬರುವ ಭಾಗ್ಯವೇನು?

ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ: ಇದು ನನ್ನ ಕುಲವೃತ್ತಿ. ನನ್ನ ಕುಲವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ನನಗೆ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಎನಿಸುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಕುಲವೃತ್ತಿ ಏನೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಬಹುದೇ?

ಅಲ್ಲಮ: ನಾನೂ ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ತೋಟಗಾರ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾಡುವ ಬೇಸಾಯ ನಿನ್ನ ಬೇಸಾಯದಂತಲ್ಲ. ನನ್ನ ತೋಟ ಎಂಥ ದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ತನುವ ತೋಟವ ಮಾಡಿ, ಮನವ ಗುದ್ದಲಿಯ ಮಾಡಿ
ಆಗದು ಕಳೆದನಯ್ಯ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಬೇರ ಒಡೆದು
ಸಂಸಾರದ ಹೆಂಟೆಯ ಬಗಿದು ಬಿತ್ತಿದನಯ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಬೀಜವ
ಅಖಂಡಮಂಡಲವೆಂಬ ಬಾವಿ, ಪವನವೇ ರಾಟಾಳ
ಸುಷಮ್ನೆ ನಾಳದಿಂದ ಉದಕವ ತಿದ್ದಿ
ಬಸವಗಳೈವರು ಹಸಗೆಡಿಸಿಹವೆಂದು
ಸಮತೆ ಸೈರಣೆ ಎಂಬ ಬೇಲಿಯನಿಕ್ಕಿ
ಆವಾಗಳೂ ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಜಾಗರವಿದ್ದು
ಸಸಿಯ ಸಲಹಿದನು ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ

ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ: ಪ್ರಭುವೇ, ಬೇಸಾಯವೇ ನನ್ನ ಕಾಯಕ. ನಾನು ಕೇವಲ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ. ನನಗೇನೂ ತಿಳಿಯದು. ನೀವು ಕರುಣೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಲ್ಲಮ: ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ, ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ನಿಜ ಸುಖ ದೊರೆಯದು. ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಶಿವನಿಗರ್ಪಿತ ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಮಾಡಿದಾಗ, ಕರ್ಮವೆಂಬುದು ಕರ್ಮಯೋಗವಾಗುವುದು. ಆಗ ಶಿವನು ಬೇರೆಯಲ್ಲ ನಾನು ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಎಂಬ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಪರಶಿವ ತತ್ವದ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯನಾದರೆ ಅದೇ ನಿಜ ಮುಕ್ತಿ.

ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ: ಗುರುವೇ, ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗ ಕಠಿಣ. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

ಅಲ್ಲಮ: ನಿಜಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಶಿವ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾಶ ಬೆಳಗಿ ಅರಿವುಂಟಾಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನ ನಿಸ್ಸಾರತೆಯ ಅರಿವುಂಟಾದಾಗ ನಿತ್ಯಾನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೀನು 'ಶಿವೋಹಂ' ಎಂಬ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಲೀನನಾಗು. ಆಗ ನಿನಗೆ ನಿಜ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅನುಭವವಾಗುವುದು.

ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ: ಪ್ರಭುವೇ, ನಿಜಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ? ಅದರ ಅನುಭವ ನನ್ನಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಅಲ್ಲಮ: ಭಕ್ತನೇ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಯೋಗಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಬಾ. (ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ದಿವ್ಯವಾದ ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ಪ್ರಭುಗಳು ಗೊಗ್ಗಯ್ಯನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು) ನೋಡು ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ, ಇವರು ಅನಿಮಿಷಯ್ಯ ಎಂಬ ಮಹಾಯೋಗಿಗಳು. ಇವರು ಆನಂದಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ನಿಜ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಿತಿ.

ಗೊಗ್ಗಯ್ಯನು ಆ ಶಿವಯೋಗಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾಗಿ, 'ಸ್ವಾಮಿ ಶರಣಾರ್ಥಿ!' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವರ ಪಾದಾಭಿವಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಪ್ರಭುದೇವರು ಕೇವಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗೊಗ್ಗಯ್ಯನಿಗೆ ಆತ್ಮವ್ಯವಸಾಯದ ಅರಿವನ್ನು ಕರುಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಲ್ಲಮರು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಗುರುವಿನ ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜೀವ ಶಿವನಲ್ಲಿ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಹೊಂದಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಗೊಗ್ಗಯ್ಯನ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರುತ್ತಾರೆ.

ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯ ಬಳಿಕ ಶಿಷ್ಯ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಸಮರಸ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಭ್ರಮರ-ಕೀಟ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಜೀವನೇ ಶಿವನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಗೊಗ್ಗಯ್ಯನನ್ನು ನೆಪವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು ಪ್ರಭುದೇವರು.

೨. ಅಜಗಣ್ಣನ ತಂಗಿ ಮುಕ್ತಾಯ

ಅಡಕವೆಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿ ಅಜಗಣ್ಣನೆಂಬ ಶರಣ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊಸರೂರಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ತಂಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಿ ಎಂಬಾಕೆ ಇದ್ದಾಳೆ. ಅಣ್ಣತಂಗಿಯರು ಆತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಣ್ಣನ ಸಾವು ತಂಗಿಗೆ ಅಪಾರ ದುಃಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಹಲವು ವಿಧದಿಂದ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ, ಅಣ್ಣನ ಆಗಲಿಕೆಯ ನೋವಿನಿಂದ ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದ ಮುಕ್ತಾಯಿಯ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಮರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಲೇ, ದುಃಖಾರ್ತರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸಂತೈಸುವ ಈ ಮಹಾ ಕಾರುಣಿಕನು ಮುಕ್ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಆಕೆಯ ದುಃಖವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಆನಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಪರಿಯನ್ನು ನೋಡೋಣ:

ಅಲ್ಲಮ: ಅಮ್ಮಾ, ಅಜಗಣ್ಣ ಸಾಮಾನ್ಯನೆ? ಶಿವ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪುನೀತನಾಗಿದ್ದ ಅವನು ಅಮರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಶರೀರ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗಿಲ್ಲೆಂದು ದುಃಖಿಸಬಹುದೇ? ಇಂತಹ ಮೋಹದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಮೋಹವೇ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮೂಲ. ಇದನ್ನು ನೀನರಿಯೆಯಾ?

ಮುಕ್ತಾಯಕ: ಪ್ರಭುವೇ, ಅಜಗಣ್ಣ ನನ್ನ ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ಸೋದರ. ಅವನೇ ನನ್ನ ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯವಾಗಿದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ಹೊರತು ನನಗೆ ಬೇರಾರೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಆಗಲಿ ನಾನು ಬದುಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಅಲ್ಲಮ: ಅಕ್ಕಾ, ನೀನು ಮರುಗಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಸೋದರ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತುಹೋಗಿದ್ದಾನೆ.

ಮುಕ್ತಾಯಕ: ದೇವಾ, ನಿನ್ನ ಬೆಡಗಿನ ಮಾತು ಸಾಕು. ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ಸೋದರನ ಆಗಲಿಕೆಯ ದುಃಖ ಸೋದರಿಯಾದ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು. ಇಷ್ಟುದಿನವೂ ಅವನು ನನ್ನೊಡನಿದ್ದನು. ಈಗ ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಅಲ್ಲಮ: ತಾಯಿ, ಶರಣರು ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರ ಶರೀರ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನು ನಿನ್ನವನಾಗುತ್ತಾನೆಯೇ? ವಿಚಾರ ಮಾಡು. ಅಜಗಣ್ಣ ಮಹಿಮಾಶಾಲಿ. ಆತ ನಿತ್ಯಾತ್ಮ.

ಮುಕ್ತಾಯಕ: ಗುರುವೇ, ಆತನೇನೋ ಮಹಿಮಾಶಾಲಿ, ನಿತ್ಯಾತ್ಮ ಇರಬಹುದು. ಅವನಿಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ನಾನಿದ್ದು ಫಲವೇನು?

ಅಲ್ಲಮ: ಅಮ್ಮಾ, ಶಿವಭಕ್ತರಿಗೆ ಮರಣವಿಲ್ಲ. ಅಜಗಣ್ಣನ ಜೀವ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ವಿವೇಕವನ್ನು ತಂದುಕೊ.

ಮುಕ್ತಾಯಕ: ದೇವಾ ನಿಮ್ಮವರುಗಳ ಪರಿಯನ್ನು

ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿರಿ ಹಾವಿನಡಿಯನ್ನು

ಹಾವುಗಳು ನೆರೆ ಬಲ್ಲುವಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಗೋಚರವೇ?

ಅಲ್ಲಮ: ಮುಕ್ತಾಯೀ, ಹರಿಗೋಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ತೊರೆಯನ್ನು ದಾಟುವವರಂತೆ ದೇವನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿತವರು ಕರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಮುಕ್ತಾಯಕ: ಶಿವಯೋಗಿ, ದೇಹಿಗಳು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತೊರೆದರೆ ಜೀವನು ಯಾವ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ? ಬಯಲಾಗುವುದೆಂದರೇನು? ಮನಸ್ಸು ಪಟುವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?

ಅಲ್ಲಮ: ತಂಗಿ, ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಹಾಲೇ ಜೀವನವಾಗಿರುವುದಾದರೂ, ಹಾಲು ಕುಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಂತೆಯೇ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮರೆತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿರಾಳದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಾಧನೆಯ ಬಲದಿಂದ ದೇಹಗುಣವು ಅಳಿದು ಈ ಜೀವ ದೇವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಜೀವ-ದೇವನ ಐಕ್ಯದ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಬಯಲು.

ಮುಕ್ತಾಯಕ: ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಶಿವಯೋಗಿಯೆ, ನೀನು ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಮತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯ ಕರ್ಮಗಳಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಅಲ್ಲಮ: (ನಸುನಕ್ಕು) ಅಮ್ಮಾ, ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದ ನುಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಆಕಾರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಅದು ನೇಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿವಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಹೋದ ಒಡಲಿಗೆ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಕರ್ಮಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಅವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಿಗೆ ಪ್ರಭುಗಳಿಂದ ಶಿವತತ್ತ್ವ ರಹಸ್ಯದ ಬೋಧೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಕಳೆದಿದೆ. ಅಜ್ಞಾನದ ಅಂಧಕಾರ ಅಳಿದಿದೆ. ಪ್ರಭುವಿನ ಮಹಿಮೆಗೆ 'ನಮೋ ನಮೋ' ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ, ಶಬ್ದ ಮುಗ್ಧವಾಗಿ, 'ಎನ್ನ ಅಜಗಣ್ಣ ತಂದೆಯ ಬೆರಸಿದ ಬಳಿಕ ಉರಿ ಉಂಡ ಕರ್ಪೂರದಂತಾದನಯ್ಯ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಿತ್ಯಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾಳೆ.

೩. ಕರ್ಮಯೋಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮ

ಸೊನ್ನಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮುದ್ದಯ್ಯ ಮುದ್ದವ್ವ ಎಂಬುವರು ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಪಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಪುತ್ರರತ್ನವೇ ಕರ್ಮಯೋಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮ. ಅವನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಶಿವಪೂಜೆ ಶಿವ ಧ್ಯಾನಗಳಲ್ಲೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಜಡಪ್ರಕೃತಿಯವನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ದನಕಾಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ಒಂದು ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಶ್ರೀಶೈಲ

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವನೊಳಗೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಪರಂ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಗುರುತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ಭಕ್ತರೊಡನೆ ಸಿದ್ಧರಾಮನೂ ಹೊರಟು, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮನದಣಿಯ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಶಿವಲಿಂಗವೊಂದನ್ನು ತಂದು ತನ್ನ ಊರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಕೆರೆಯೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಆನೇಕ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳ, ಗುಡಿಗೋಪುರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ಮಗ್ನನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಸಾಧನೆಯ ಉನ್ನತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಖ್ಯಾತಿ, ಪೂಜಾಲಾಭ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದ ಸಿದ್ಧರಾಮನಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕಿದ್ದ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವ ಪರಮೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲಮರು ಊರ ಹೊರಗಡೆ ಕೆರೆಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಒಡ್ಡರ ಬಳಿ ಬಂದು,

ಒಡ್ಡರಾಮನಿದೇನು ಗೊಡವೆಯನೊಡ್ಡಿಕೊಂಡು

ವೃಥಾ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೊಡ್ಡುಮಾಡಿಯೆ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲ?

ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ತಮ್ಮ ಯಜಮಾನನೂ ಗುರುವೂ ಆದ ಸಿದ್ಧರಾಮನನ್ನು ತೆಗಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರೆಂದೂ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಆ ಒಡ್ಡರು, 'ಮರುಳು ಮಾನವ, ನೀನು ನುಡಿದರೆ ಸರಿಯೆ ಸಿದ್ಧಂಗೆ' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ರೋಷಾವೇಷದಿಂದ ಪ್ರಭುಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ಧಾವಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಕೈಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭುಗಳ ಶರೀರವೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಬಯಲನ್ನು ಹಿಡಿದಂತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಕಲ್ಲುಗಳು ರಾಶಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದವೇ ಹೊರತು ಅವು ಅಲ್ಲಮರಿಗೆ ತಾಗುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಸಿದ್ಧರಾಮನಿಗೆ ತಲುಪಿದಾಗ ಈತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಂಗಮನಲ್ಲ ಎಂದು ತಕ್ಷಣವೇ ಅರಿವಾಗಿ, ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಮರನ್ನು ಕಂಡು, ಅವರ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ಆರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ತಲೆಬಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಅಹಂಕಾರವೆಲ್ಲ ಅಡಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಿದ್ಧರಾಮ: ಪ್ರಭು, ಜನರಿಗಾಗಿ ಕೆರೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನೂ, ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ವಿರಕ್ತನಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ?

ಅಲ್ಲಮ:

ಅನ್ನವನ್ನಿನ್ನಿ ನನ್ನಿಯ ನುಡಿದು ಅರವಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನಿ
ಕೆರೆಯ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಮರಣದಿಂದ ಮೇಲೆ

ಸ್ವರ್ಗಸುಖ ಉಂಟಲ್ಲದೆ ಶಿವನ ನಿಜವು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು
ಗುಹೇಶ್ವರನ ಅರಿವ ಶರಣಂಗೆ ಆವ ಫಲವೂ ಇಲ್ಲ
ಸಿದ್ಧರಾಮ, ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎಂತಹ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆ?

ತನುವೆಂಬ ಏರಿಗೆ ಮನವೆಂಬ ಕಟ್ಟೆ

ಆಚಾರವೆಂಬ ಸೋಪಾನದಿಂದ

ಪರಮಾನಂದವೆಂಬ ಜಲವ ತುಂಬಿ

ಕೆರೆಯ ಕಟ್ಟಬಲ್ಲವರಾರನೂ ಕಾಣೆ

ನಾನುಕಟ್ಟಿದ ಕೆರೆ ಸ್ಥಿರವಾಯಿತ್ತು ಗುಹೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ.

ಸಿದ್ಧರಾಮ: ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಶಿವಾಗಮಗಳೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪೂಜೆ ಧ್ಯಾನಾದಿಗಳೂ ಕೂಡ ಕರ್ಮವೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತ್ಯಜಿಸುವುದು?

ಅಲ್ಲಮ: ಸಾಧಕನು ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ನಿರತನಾಗಿ ದ್ವರೆ ಅವನು ಮುಕ್ತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮಯೋಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮ, ನೀನು ಮಹಾಯೋಗಿಯಾಗಬೇಕು, ಜ್ಞಾನಯೋಗಿಯಾಗಬೇಕು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ದೇಹಗುಣವಳಿದು ಸರ್ವಸಮತಾಭಾವ ಮೂಡಬೇಕು. ಆದ್ವೈತಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಶಿವಯೋಗದ ಅನುಭವ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ದೇಹಭಾವ, ಜೀವಭಾವವಳಿದು ಭಕ್ತಿಭಾವವುಂಟಾದಾಗ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿ, ಮಾಯೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದ ಅರಿವು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಗಿಯಾದ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕರ್ಮದ ಕೋಟಲೆಗೆ ಒಳಗು ಮಾಡದೆ ಆತ್ಮಾನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸು.

ಸಿದ್ಧರಾಮ: (ಧನ್ಯತಾ ಭಾವದಿಂದ) ಪ್ರಭುವೇ, ನಿಮ್ಮ ಕರುಣೆಯಿಂದ ನನಗೀಗ ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ನಿಜಧ್ಯೇಯದ ಅರಿವಾಯಿತು. ಕರ್ಮವು ಕರ್ಮಯೋಗವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮೀರಿದ ಶಿವಾದ್ವೈತದ ಅನುಭವ ಪಡೆದಾಗ ಕರ್ಮಲೇಪವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಭುವೇ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗುವ ಪರಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ.

ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಮರು ಆತ್ಮಂತ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಜೀವ-ದೇವರನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡುವ ಶುದ್ಧಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷ್ಣುಾನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಧನ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

೪. ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಸಾಧಿಸಿದ ಬಸವೇಶ್ವರ

ಬಾಗೇವಾಡಿಯ ಮಾದರಸ ಮಾದಲಾಂಬಿಕೆಯರೆಂಬ ಶೈವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ನಂದೀಶ್ವರನ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಶಿಶುವೇ ಬಸವಣ್ಣ. ಕಾರಣಪುರುಷನಾದ ಬಸವಣ್ಣ ಗುರುಮುಖದಿಂದ ವೇದ, ಆಗಮ ಪುರಾಣಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪರಶಿವನನ್ನು ಸೇರಲು ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವೇ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ತಿಳಿದು ಶಿವನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೇ ಇವನ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ. ಈ ಸುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದಿರುಳು ಸಂಗಮೇಶ್ವರನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿತ್ತ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಬಿಜ್ಜಳನು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಲ್ಯಾಣವೆಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅರಸನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಮಾತ್ಯನಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಯ ಕುಮಾರಿಯರಾದ ಗಂಗಾಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನೀಲಾಂಬಿಕೆಯರೊಡನೆ ಬಸವೇಶ್ವರನ ವಿವಾಹವಾಗಿದೆ.

ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ ಉನ್ನತವಾದ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ನಾಡಿನ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯೂ ಸುಖವಾಗಿರಲು ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಶಿವಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪರಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದೆ.

ಕಳಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ನಗರಿಯನ್ನು ಪ್ರಭುಗಳು ಸಿದ್ಧ ರಾಮನೊಡನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಹಡಪದ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಇವರೇವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಪರಶಿವನ ನಿರಾಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಕಾರ ರೂಪಗಳೆರಡೂ ಕಣ್ಣಿಂದ ನಿಂತಂತಾ ಗಲು, ಒಡನೆಯೇ ಓಡಿ ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣ ನಿಗೆ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಶಿವಪೂಜೆಗಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಗೆದಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣ ಎದ್ದು ಬಾರದೆ, ಕುಳಿತ ಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅಪ್ಪಣ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ:

ಬಸವಣ್ಣ: ಅಪ್ಪಣ್ಣಾ, ಭಕ್ತನ ಪ್ರಾಣಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕರ್ತ ನೆಂದು ಬಂದ ಜಂಗಮ, ಆ ಭಕ್ತನ ಮನೆಗೆ ತಾನೇ ಕರ್ತನಾಗಿ ಹೊಕ್ಕು ತನು ಮನ ಧನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಭಕ್ತನನ್ನು ಪಾವನನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲವನೇ ಜಂಗಮ. ತನ್ನ ಮಠಕ್ಕೆ ತಾ ಬಾಹರೆ ಮುನಿಸುಂಟೆ? ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಗಾಹಿ ನಾನಾಗಿದ್ದು ಕರ್ತರು ಗೃಹಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬೇಕು ಬೇಡನ್ನೆ — ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿಬಾ.

ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಬಸವಣ್ಣನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಲ್ಲಮನಿಗೆ ತಲುಪಿಸು ತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಅಲ್ಲಮ: (ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ) ಭಕ್ತಜಂಗಮದ ಸರಿಯಾದ ಸಂಬಂಧ ವನ್ನಾರು ಬಲ್ಲರು ಹೇಳಾ? ಅರ್ಥ ಪ್ರಾಣ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ದಾತ ಭಕ್ತನಲ್ಲ. ಸತ್ಯಸದಾಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾದಾರ್ಚನೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಒಡಲ ಕಕ್ಕುಲೆಗೆ ಹಣವ ಬೇಡಿ, ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಂಡಾಡಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ದೂರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾತ ಜಂಗಮ ನಲ್ಲ. ಆದಿ ಅನಾದಿಯ ಮಹಾಘನವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ, ಅನುಭವದಿಂದ ಅರಿತು, ದೇಹ ಜೀವದ ಹೊಲಿಗೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಸುಟು ಶಿವನಿಗೆ ತನ್ನನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡುವವನೇ ನಿಜ ಭಕ್ತ. ಇಂತಹ ಭಕ್ತ ಜಂಗಮದ ಮಿಲನವೇ ನಿಜವಾದ ಮಿಲನ. ಮಿಕ್ಕಿದ ಆರೆಭಕ್ತ ರೊಡನೆ ಸಂಗ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸೊಗಸದು.

ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಮರು ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಭಕ್ತ ಮತ್ತು ಜಂಗಮ ತತ್ವದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರೂ ಬಸವಣ್ಣನ ಅಹಂಕಾರ ಇಳಿಯು ತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚಿನ್ನಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಬಸವಣ್ಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಪ್ಪು ಅರಿವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪರಶಿವಲಿಂಗಸ್ವರೂಪಿ ಗುರುವೇ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಒಡನೆಯೇ ಎದ್ದು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಒಳಗೆ ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಭುದೇವರೂ ಸಿದ್ಧರಾಮನೂ ಬಂದು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವಾಗ 'ಕಣ್ಣಿರಿಯದಿದ್ದರೂ ಕರುಳಿರಿಯಬೇಡವೇ' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವನು ಒಡನೆಯೇ ಪೂಜಾಗೃಹದಿಂದೆದ್ದು ಬಂದು ಅಲ್ಲಮರ ಚರಣಗಳಿಗೆರಗಿ ಕ್ಷಮೆ ಯಾಚಿಸುತ್ತಾ, ತಾನು ಮಹಾಭಕ್ತನೆಂದು ಬೀಗಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಜಂಗಮನಿಗೆ ಅಪಚಾರವೆಸಗಿದನೆಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಅಲ್ಲಮ: ಜಂಗಮವೇ ಹೊರಗಿರಲು ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ ಅವು ದಯ್ಯಾ? ಪ್ರಾಣವ ಹೊರಗಿರಿಸಿ ಎಡೆಯಾಡುವ ದೇಹವುಂಟೆ?

ಶರಣರು ಬಂದು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರಲು ತನ್ನ ತಾ ಮರೆದವರ ಕಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗ ಒಡೆಯ ಹಾಯದೆ ಮಾಣ್ಣನೆ?

ಬಸವಣ್ಣ: (ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ) ಇಷ್ಟು ದಿನವೂ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ ಇಂದು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಜಂಗಮನಿಗೆ ಅಪಚಾರ ವೆಸಗಿದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ಹಾಲು ತುಂಬಿದ ಕೊಡವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಾಕಿದಾಗ ಮತ್ತೆ ಹಾಲು ಸಿಗುವುದೇ? ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಜಂಗಮನನ್ನು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಪುರಸ್ಕರಿಸು ವುದೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮೆ ಉಂಟೆ?

(ಅಲ್ಲಮರಿಗೆ) ಪ್ರಭು, ನಾನು ಮರೆವೆಯ ಮರುಳು. ನೀನು ಅರಿವಿನ ತಿರುಳು. ತಿಳಿವೊಡೆ ನಾನು ರಂಜಕನು, ಅಖಿಳರಿಯಲು ನೀನು ನಿರಂಜಕನು. ನಾನು ಭಾವಿಸೆ ಪಶು, ವಿಚಾರಿಸಲು ನೀನು ಪಶುಪತಿ. ಎನ್ನ ತಪ್ಪನು ನೀನೇ ತಿದ್ದುವುದು.

(ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಮರ ಚರಣಗಳಿಗೆರಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ)

ಕಿನ್ನರಿ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ: (ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿವಸ್ವರೂಪಿ ಅಲ್ಲಮರನ್ನು ಕುರಿತು) ಪ್ರಭುವೇ, ತನ್ನ ಶರೀರವೇ ಲಿಂಗ, ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವೇ ಜಂಗಮ ಎಂಬ ಶಿವಾನುಭವವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನ ಭಾವವನ್ನು ಕಂಡವನಲ್ಲ, ಮನ್ನಿಸಿ ಕೃಪೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಿನ್ನಬಸವಣ್ಣ: ಪ್ರಭುವೇ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡು ತಾಯಿತಂದೆಯರು ಬೇಸರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ತಂದೆ ನೀನು ತಾಯಿ ನೀನು. ಆತನಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತೋರಿ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

ಅಲ್ಲಮ: (ಸಿದ್ಧರಾಮನಿಗೆ) ನೋಡಿದೆಯಾ ಸಿದ್ಧರಾಮ, ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಜಂಗಮ ತಾನೇ ಬಂದಾಗ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿ ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಜಾಣತನದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!

ಸಿದ್ಧರಾಮ: ಪ್ರಭುವೇ, ಸಮಸ್ತ ಭಕ್ತರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲೆಂದೇ ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಭಕ್ತರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಣಿ ಸದೆ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು.

ಅಲ್ಲಮ: (ಸ್ವಗತ) ಬಸವಣ್ಣನನ್ನು ಪುಟವಿಕ್ಕಿದ ಚಿನ್ನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. (ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ) ಸಂಗನ ಬಸವಣ್ಣ, ಮಾಟಕೂಟವೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಜಂಗಮವೇ ಲಿಂಗವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತೆಯಲ್ಲ. ಗುಹೇಶ್ವರನ ಶರಣಿಗೆ ತ್ರಿಕರಣವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತನಾಗ ಬಾರದು ಕಾಣಾ!

ಬಸವಣ್ಣ: (ಆತ್ಮಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ) ತನುವಬೇಡಿದೊಡೀವೆ, ಮನವ ಬೇಡಿದೊಡೀವೆ, ಧನವ ಬೇಡಿದೊಡೀವೆ, ಎನಗೆ ಬೇಕೆಂಬ ಭಾವ ಮನದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲಸಂಗನು ನನ್ನನ್ನು ಭವ ಘೋರದಲ್ಲಿಡಲಿ.

೫. ಗುಪ್ತ ಭಕ್ತಿಯ ಮರುಳಶಂಕರದೇವ

ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದ ಮೇಲೆ, ಬಸವಣ್ಣನ ಅತಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಿವಯೋಗಿ ಮರುಳಶಂಕರ ದೇವನ ಇರವು ಪ್ರಭುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣನ ಮಹಾಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ

ಪ್ರಸಾದಕುಂಡದಿಂದ ಪ್ರಭುಗಳ ದರ್ಶನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಮೇಲೇರಿಬಂದ ಮರುಳಶಂಕರದೇವ. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಳವಾದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿ ಪರಶಿವನ ನಿಜತತ್ವದ ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಮಹಾನುಭಾವ ಶಂಕರದೇವ. ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲೇ ನೆಲೆಸಿದ್ದ ಈ ಶಿವಯೋಗಿಯನ್ನು ಬಸವಣ್ಣ ಗುರುತಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜ್ಞಾನಚಕ್ರವಿಗೆ ಆತ್ಮನ ನಿಲುವು ತೋರಿದಂತೆ ಪ್ರಭುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತಿಗೆ ಒಡನೆಯೇ ಗೋಚರಿಸಿದ ಈ ಶಂಕರದೇವ. ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಪೌರ್ಣಮಿಯ ಚಂದ್ರನ ಉದಯಕ್ಕೆ ಸಾಗರವು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮುಂದಕ್ಕುಬ್ಬಿ ನಡೆದು ಬರುವಂತೆ ಮರುಳ ಶಂಕರದೇವ ಎದ್ದು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಮರು ಅವನನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಬಸವಣ್ಣ: (ಮನಸಿನಲ್ಲಿ) ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲೇ ಶಿವಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಮಹಾನುಭಾವ ನನ್ನು ನಾನು ಅರಿಯದೆ ಹೋದೆನಲ್ಲಾ!

ಅಲ್ಲಮ: ಕಾಮದಿಂದ ಕಂಗೆಡದೆ, ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಮುಂಗೆಡದೆ,
ಲೋಭಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ಮೋಹದ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳದೆ,
ಮದ ಮತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೊಂದದೆ
ಲಿಂಗಪ್ರಸಾದ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿದ್ದನು.
ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ
ಆತ್ಮಸಂಯಮದಿಂದ ಶಿವನನ್ನೇ ನಂಬಿದ
ಮಹಾತ್ಮ ಈ ಮರುಳಶಂಕರದೇವ!

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಮರು ಅವನ ಮೈದಡವಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು.

೬. ಮಧುರ ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕ

ಉಡುತಡಿಯ ಶಿವಭಕ್ತ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಮಹಾದೇವಿ ಬೆಳೆದು ಯೌವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ಶಿವಾನುರಾಗದಿಂದ ಅವಳ ಅಂತಃ ಸೌಂದರ್ಯ ಅರಳಿದಂತೆಯೇ ಬಾಹ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅರಳಿತ್ತು. ಆ ಊರಿನ ಅರಸ ಕೌಶಿಕ ಒಮ್ಮೆ ನಗರ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನನ್ನು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕಂಡು, ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ಕಾಮಮೋಹಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಕ್ಕನ ವಿವಾಹ ಕೌಶಿಕನೊಡನೆ ಜರುಗಿ ಅಕ್ಕ ಅರಮನೆಯ ಅರಸಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಜಗದೀಶನನ್ನೇ ತನ್ನ ಪತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದ ಅಕ್ಕ ಅರಮನೆಯ ಯಾವ ವೈಭವಗಳಿಗೂ ಮಣಿಯದೆ ವಿರಕ್ತ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾ, ಶಿವಭಕ್ತರೊಡನೆ ಸತ್ಸಂಗ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಳೆ. ಇವಳ ಭಕ್ತಿ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಗೆ ತಲುಪುತ್ತಲೇ ಅರಸುಮನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಶಿವಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಕಲ್ಯಾಣನಗರಿಗೆ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾತರಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಶಿವಾನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಶ್ರೀಶೈಲದ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೇ ತನ್ನ ಪತಿ ಎಂಬ ಆಕೆಯ ಏಕನಿಷ್ಠೆಯ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೃದಯದ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯನ್ನೂ ಇತರ ಶರಣರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಅಲ್ಲಮರು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವ ಪರಿಹೀಗಿದೆ:

ಅಲ್ಲಮ:

ಉದಮದದ ಯೌವನವನೊಳಗೊಂಡ ಸತಿ ನೀನು
ಇತ್ತಲೇಕೆ ಬಂದೆಯವ್ವಾ
ಸತಿಯೆಂದರೆ ಮುನಿವರು ನಮ್ಮ ಶರಣರು
ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಕುರುಹು ಹೇಳಿದರೆ ಬಂದು ಕುಳ್ಳಿರು
ಅಲ್ಲದಿದೊಡ ತೊಲಗು ತಾಯಿ
ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಕುರುಹು ಹೇಳವ್ವಾ

ಅಕ್ಕ:

ಸಾವಿಲ್ಲದ ಕೇಡಿಲ್ಲದ ರೂಪಿಲ್ಲದ ಚೆಲುವಂಗೆ ಆನೊಲಿದೆ
ಎಡೆಯಿಲ್ಲದ ಕಡೆಯಿಲ್ಲದ ತೆರಹಿಲ್ಲದ
ಕುರುಹಿಲ್ಲದ ಚೆಲುವಂಗಾನೊಲಿದೆ
ಭವವಿಲ್ಲದ ಭಯವಿಲ್ಲದ ನಿರ್ಭಯ ಚೆಲುವಂಗೆ ನಾನೊಲಿದೆ
ಇದು ಕಾರಣ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಚೆಲುವನೇ ಗಂಡನೆನಗೆ
ಮಿಕ್ಕಿನ ಲೋಕದ ಗಂಡರೆನಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವಯ್ಯಾ ಪ್ರಭುವೇ

ಅಲ್ಲಮ: ಕೂಡಲಿಲ್ಲದ ಘನವ ಕೂಡುವ ಪರಿ ಎಂತವ್ವಾ?
ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವ ಬೇರೆಮಾಡಿ ಬೆರಸುವ ಪರಿ ಎಂತು ಹೇಳಾ?

ಅಲ್ಲಮ ಗುರುವಿನ ಆಣತಿಯಂತೆ ಕಲ್ಯಾಣದಿಂದ ಹೊರಟು ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ ಶ್ರೀಶೈಲದ ಕದಲೇವನವನ್ನು ಸೇರಿ ಸಾಧನೆಗೈದು, ತನ್ನ ಪತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ವಾರಿ ಕಲ್ಲು ವಾರಿಯ ಬೆರೆತಂತೆ ಪರಶಿವನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.

೭. ಕುಟಲಿಸಿದ್ದ ಗೋರಕ್ಷ

ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುದೇವರು ಕಲ್ಯಾಣದಿಂದ ಹೊರಟು ಶ್ರೀಶೈಲ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಗೋರಕ್ಷನೆಂಬ ಕುಟಲಿಸಿದ್ದನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆಯ ಬಲದಿಂದ ವಜ್ರದೇಹಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವ ಆಯುಧವೂ ಅವನ ಶರೀರವನ್ನು ಘಾತಿಸಲಾರದು. ಇಂತಹ ಪರಮಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ತನಗೆ ಸಮಾನರಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಬೀಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಮರು ಪರಮ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಋಜುಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕರೆತರಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಗೋರಕ್ಷನ ಗುಹೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮದದಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ಆ ಸರ್ವಭಕ್ಷ ಗೋರಕ್ಷನಿಗೆ ಪ್ರಭುಗಳ ಹಿರಿಮೆಯ ಅರಿವಿಲ್ಲ. ಹಮ್ಮಿನಿಂದ 'ಶರಣು' ಎಂದನೇ ಹೊರತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಂದಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಉಚಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ, ಬಂದಿರುವವರು ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುದೇವರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದರೂ ಅಹಂಕಾರ ಅಡ್ಡ ಬಂದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸತೊಡಗಿದ್ದಾನೆ:

ಗೋರಕ್ಷ: ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ನೀವು ಬಿಜಯ ಮಾಡಿದಿರಿ?
ನನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು?

ಅಲ್ಲಮ: ಒಡಲಿನಾಸೆಗೆ ಕುದಿದು ಕಷ್ಟಪಡುವವರ ಕಳವಳವನ್ನು ಕಳಚಲು ನಾವು ನಡೆದು ಬಂದೆವು ಗೋರಕ್ಷ.

ಗೋರಕ್ಷ: ನಿಮ್ಮ ರೀತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಸದಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಂತಸ್ಥವನ್ನು ನಿಧಾನಿಸಿ ಹೇಳಿ. ಅದು ನಿಲುಕದಮ್ಮ ಮತಿಗೆ.

ಅಲ್ಲಮ: ತನ್ನನ್ನು ತಾನರಿಯದ ಮಂದಮತಿಗೆ ಇತರರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಪರಿಚಯವಾದರೂ ಆಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ, ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ಕುರುಡ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದಂತೆ!

ಗೋರಕ್ಷ: (ಕೋಪದಿಂದ) ನನ್ನ ಸಾಧನಾಬಲದಿಂದ ನನ್ನ ಶರೀರ ವಜ್ರಸದೃಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯ ನಿನಗೆಲ್ಲಿದೆ?

ಅಲ್ಲಮ: ದೇಹವೇ ತಾನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಅರಿಯುವುದಾದರೂ ಎಂತು? ತೋಗಲು ಮಲ ಮೂತ್ರ ನೆತ್ತರಿನಿಂದ ಕೊಳಚೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಒಡಲೇ ನೀನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಗೋರಕ್ಷ: (ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ) ಯಾವನೋ ಈ ಬಡಜೋಗಿ ನನ್ನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ನನ್ನನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವನು. ನನ್ನ ಕಾಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಗಾಗಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಆಗ ನನ್ನ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾನು. ವಜ್ರಕಾಯವಾದ ನನ್ನ ಈ ಶರೀರ ನಿತ್ಯವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಂಗಮನೇನು ಬಲ್ಲ? (ಪ್ರಕಟವಾಗಿ) ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಈ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಬೀಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಇರಿದು ಕೊಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನೋಡು?

ಇವನಿಗೆ ಇದರ ಮೂಲಕವೇ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ ಪ್ರಭು ಖಡ್ಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಬಲದಿಂದ ಗೋರಕ್ಷನನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯ! ನೆಲ ನಡುಗಿ ಶ್ರೀಗಿರಿಯ ಶಿಖರಗಳು ಸಿಡಿದು ಮುರಿದುದೇ ಹೊರತು ಗೋರಕ್ಷನ ಶರೀರದ ಒಂದು ಕೂದಲನ್ನೂ ಅದು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಗೋರಕ್ಷ: (ನಗುತ್ತಾ) ಈಗ ತಿಳಿದು ಬಂತೇ ನನ್ನ ಕಾಯದ ಶಕ್ತಿ? ಸಿಡಿಲ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿದ್ದ ನಿನ್ನ ಪ್ರಹಾರ ನನ್ನನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ನಾನು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದ ಶರೀರ ಸಿದ್ಧಿ.

ಅಲ್ಲಮ: (ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ) ಈಗ ನನ್ನ ತತ್ತ್ವಬೋಧೆ ಫಲಿಸುವ ಕಾಲ ಕೂಡಿ ಬಂದಂತಿದೆ. (ಪ್ರಕಟವಾಗಿ) ಗೋರಕ್ಷ, ಇದೋ ಹಿಡಿದುಕೋ ನಿನ್ನ ಖಡ್ಗವನ್ನು. ಈಗ ನೀನು ನಿನ್ನ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರಮಾಡು.

ಗೋರಕ್ಷ: (ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ) ಇವನೇನೂ ವಜ್ರಕಾಯದ ಸಿದ್ಧನಲ್ಲ. ಇವನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಯೇ ಬಿಡೋಣ.

(ಗೋರಕ್ಷ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಪ್ರಭು ವಿಗೆ ಬೀಸಿ ಒಗೆಯುತ್ತಾನೆ)

ಇದೇನಿದು? ಖಡ್ಗವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸಿದರೂ ಇವನಿಗೆ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಗುಲದೇ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಸಿದಂತಾಯಿತಲ್ಲ. ಇವನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಲಗು ಸೋಂಕಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇವನು ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ. ಇವನಿಗೂ ಶರೀರ ಸಿದ್ಧಿ ಆಗಿರಲೇಬೇಕು. (ಪ್ರಕಟವಾಗಿ) ಪ್ರಭುವೇ, ನನ್ನ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಅರಿಯದೇ ಹೋದೆ. ಈ ಶರೀರ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ನೀನು ಸಾಧಿಸಿದಾದರೂ ಎಂತು?

ಅಲ್ಲಮ: ಶಿವಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಧಕರಿಗೂ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಂದು ಸೇವಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇದು

ಸಾಧನೆಗೆ ಅಡಚಣೆಯೇ ಹೊರತು ಸಹಾಯಕವಲ್ಲ. ನಿಜಸಾಧಕ ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ನೀಡದೆ ಶಿವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಯಸಬೇಕು. ಬಿದ್ದುಹೋಗುವ ಈ ಕಾಯದ ಮೋಹವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕು. ನೀನು ಕುಟಿಲಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಿವಪಥವನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಗೋರಕ್ಷ: (ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಾ) ದೇಹವೇ ನಾನೆಂಬ ನನ್ನ ಮೋಹ ಇಂದು ಕಳೆಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಿಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ದಾರಿ ತೋರಿ ಪ್ರಭುವೇ. ಅಸಾಧಾರಣ ಯೋಗಿಯಾದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಜೋಗಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ, ತಪ್ಪಾಯಿತು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀವೇ ನನಗೆ ಗುರು. (ಕಾಲಿಗರಗುತ್ತಾನೆ).

ಅಲ್ಲಮ: ಗೋರಕ್ಷ, ಈಗ ನಿನ್ನ ಹೃದಯ ಪರಿಪಕ್ವವಾಗಿದೆ. ನಿಜ ತತ್ತ್ವದ ರಹಸ್ಯವನ್ನರಿತು ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗು.

ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳು ಗೋರಕ್ಷನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಅವನಿಗೆ ಆವರಿಸಿದ್ದ ಮಾಯೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಅವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಪ್ರವಾಸ ಗೊಗ್ಗಯ್ಯನ ತೋಟದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಗೋರಕ್ಷನ ಶ್ರೀಗಿರಿಯವರೆಗೆ ಸಾಗಿತ್ತು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಿವಶರಣ ಶರಣೆಯರಿಗೆ ಅವರವರ ಕಾಯಕದ ಮೂಲಕವೇ ಕೈಲಾಸ ಸೇರುವ ಪರಿಯನ್ನು ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾ ನಡೆದ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುಗಳು ಅಪರೂಪದ ಗುರು!

ಪ್ರಭುದೇವರು ಇಹಲೋಕದ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಶ್ರೀಶೈಲಗಿರಿಗೆ ನಡೆದು ಕದಳೀವನವನ್ನು ಸೇರಿ ಬಯಲಾದರು. ಶೂನ್ಯಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿದ ವೈರಾಗ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪ್ರಭು ದೇವರು ವಿಶ್ವಕುಟುಂಬಿ. ಸಾವಿರಾರು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ, ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೂ, ತತ್ತ್ವಲೋಕಕ್ಕೂ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ,

ಸ್ವಸ್ಥಾನ ಸುಸ್ಥಿರದ ಸುಮನಮಂಟಪದೊಳಗೆ ನಿತ್ಯ ನಿರಂಜನ ಪ್ರಭೆಯ ಬೆಳಕು

ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿಯ ಸಂಚರವ ಕಂಡಡೆ ಎನಗಿದು ಸೋಜಿಗ ವಾಯಿತ್ತು ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನೀನು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗವಾದೆ, ಉಪಮಿಸಿ ನೋಡಬಲ್ಲವರಿಲ್ಲಯ್ಯ

ಎಂದು ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದ ಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪ ತಾನೇ ಎಂದು 'ಸೋಹಮಸ್ಮಿ' ಭಾವದಿಂದ ಪರಮಸುಖಿಯಾದರು. ❀

ಗ್ರಂಥಾನುಗುಣ:

೧. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು — ಓ.ಎನ್. ಲಿಂಗಣ್ಣಯ್ಯ

೨. ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ — ಡಾ. ಸಾ.ಶಿ. ಮರುಳಯ್ಯ

೩. ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುದೇವರ ವಚನ-ನಿರ್ವಚನ — ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

೪. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರ ವಚನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ — ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜಯಕುಮಾರ ಮಹಾನುಭಾವಿಗಳು